

MISIR'DA İNGİLİZ SÖMÜRGEÇİLİK ANLAYIŞI: CROMER ÖRNEĞİ (1883 – 1907)

*The Understanding of British Imperialism in Egypt: The Case of Cromer
(1883–1907)*

*Ahmet YARAMIŞ**

ÖZET

Cromer odaklı bu çalışma, 1883 ile 1907 yılları arasında Mısır'daki İngiliz sömürgeciliğinin bazı yorumlarını sunar. Cromer'in Mısır'daki vazifesi, işgalin Mısır'da devam ettirilmesi anlamına gelen İngiliz resmi sömürgecilik uygulamasıyla uyumlu gözükür. Cromer'in politikası, sömürgelerdeki İngilizlerin bazen hükümeti ikna ederek bazen de kendi başlarına eylemleri gerçekleştirdiğini savunan Fieldhouse'ın iddiasıyla uyumludur. Onun sosyal, ekonomik ve eğitim alanlarındaki az çok başarısı, gerçekte, Mısırlıların İngiliz sömürgeciliğine olan hoşnutsuzluğunu azaltmaya yardım etmiş olmadı.

Anahtar Kelimeler: Sömürgecilik, Cromer, Mısır, İngiltere

ABSTRACT

This study, focusing on the case of Cromer, offers some interpretations of British imperialism in Egypt from the 1883 to 1907. Cromer's duty in Egypt seems compatible with formal British imperialist practice, which a policy meant to continue the occupation of Egypt. Cromer's policy is an appropriate example of Fieldhouse's argument that Britishers on the periphery undertook actions sometimes by convincing the British government, or sometimes not. His small amount of success on the social, economic, and education fields, was not really helped decreasing discontent of Egyptians over British Occupation.

Key Words: Imperialism, Cromer, Egypt, England

GİRİŞ

Tarihçiler, genelde Avrupa, özelde ise İngiltere'nin sömürgecilik anlayışını üç tarihsel döneme ayırırlar. Birinci Dönem, on yedinci yüzyılın sonlarından on dokuzuncu yüzyılın başlarına kadar devam eder ve *Eski ya da Kolonyal Sömürgecilik* (Old or Colonial Imperialism) olarak adlandırılır.

* Yrd. Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü öğretim üyesi. ahmetyaramis@aku.edu.tr.